

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 55 (6964)

• Sestdiena, 1999. gada 24. jūlijs

• Cena Ls 0,22

Uzvarēja saprāts

● Piketa dalībnieki pie Preiļu domes 22. jūlijā.

Preiļu pilsētas domes sēdē, kas notika ceturtdien, domnieki vienbalsīgi nolēma atteikties Valsts ieņēmumu dienestam telpas Raiņa bulvārī 26 un līdz ar to Preiļu bērnu un jauniešu centru atstāt tā līdzšinējās telpās. Tādējādi apliecinot savu saprātu un gatavību strādāt pilsētas iedzīvotāju interešu vārdā. Ja atmiņa neviļ, šis bija viens no ļoti reti sastopamiem gadījumiem, kad pašvaldība ņem vērā iedzīvotāju un vēlētāju prasības. Priecīgo ziņu pie domes stāvošajiem piketa dalībniekiem paziņoja domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs. Lēmums tika uzņemts ar sajūsmas saucieniem un uz karstām pēdām domei veltītu dziesmu.

Uz piketu domes sēdes laikā bija pulcējušies Preiļu pilsētas bērnu un jaunie-

šu centra darbinieki, pulciņu dalībnieki un viņu vecāki. Pirms tam domē, kā arī laikraksta «Novadnieks» redakcijā vecāki ienesa protesta vēstuli Preiļu pilsētas domei. Uz tās, protestējot pret iespējamo bērnu un jauniešu centra izlikšanu, bija parakstījušies 86 vecāki, taču īstenībā viņi pārstāvēja vēl lielāku bērnu skaitu, jo daudzi no viņiem norādīja, ka ir divu, triju un pat četru bērnu vecāki. Aizkustināja to vecāku paraksti, kuri bija pieminējuši, ka bērns drīzumā apmeklēs pulciņus, vai arī šāds: «3 bērni un 3 mazbērni».

Pēc domes sēdes lēmuma uzzināšanas bērnu un jauniešu centra direktore Aija Caune vispirms devās uz «Novadnieka» redakciju, lai ar avīzes starpniecību pa-

teiktos visiem saviem atbalstītājiem — centra audzēkņu vecākiem, pulciņu dalībniekiem, savam kolektīvam, «Novadniekam» un arī domniekiem par jautājuma pozitīvo risinājumu. Šī pateicība kompensēja arī iepriekš neizteikto, bet jūtamo nelabvēlību no atsevišķu domnieku puses vietējās preses adresē.

Viss ir labs, kas labi beidzas. Diemžēl gandarījuma nav. Jo neviens nevar garantēt, ka pēc gada vai diviem, bet varbūt pēc pusgada kādu nezināmu apsvērumu dēļ atkal svaru kausā var tikt liktas varbūt veco cilvēku, varbūt kādas skolas, varbūt citas sabiedrības daļas intereses. Kas garantēs, ka saprāts būs ilgtspējīgs...

L.Rancāne
J.Silicka foto

Vācijas valdība apmaksā ekspertu darbu Latvijā

Vācijas valdība piedāvā iespēju izmantot apmaksātu ekspertu speciālistu pakalpojumus dažādu tautsaimniecības nozaru problēmu risināšanai Latvijā. Tajā skaitā piedāvājums ir izteikts arī Preiļu rajona pašvaldībai.

Ekspertu padomus piedāvā Senior Experten Service (SES). SES ir Vācijas Ekonomikas ministrijas atbalstīta sabiedriska organizācija, kuras galvenais mērķis ir sniegt palīdzību jebkuras tautsaimniecības nozares uzņēmumiem, piedāvājot tiem augsti kvalificētus ekspertus, speciālistus dažādu jautājumu risināšanai. SES ir dibināts 1983. gadā un tagad darbojas 135 pasaules valstīs.

Organizācijā ir 4000 pensionētu, augsti kvalificētu un pieredzējušu speciālistu, kuri savu brīvo laiku labprāt veltī uzņēmumiem un organizācijām, lai palīdzētu tiem tikt skaidrībā ar tādām problēmām kā produktu kvalitātes uzlabošana

atbilstoši starptautiskajiem standartiem, jaunu ražošanas procesu ieviešana, mārketinga pakalpojumi, iepirkšana un pārdošana, izmaksu kontrole, apkārtējās vides aizsardzība un daudzas citas jomas.

Izrādās, ka šādu speciālistu padomu Latvijā jau ir izmantojis 91 uzņēmums un organizācija, piemēram, akciju sabiedrības «Grindex», «Tērvete», «Jāņa sēta», «Liepājas maiznieks», Kazdangas tehnikums, «Valmieras stikla šķiedra», «Livonija» un citas.

Pašlaik sevišķu vērtību SES speciālisti veltī Latvijas reģioniem, kuri vēlas attīstīt gan ar uzņēmējdarbību saistītus procesus, gan izstrādāt attīstības plānošanu un risināt daudzus citus jautājumus. Tādā veidā serviss Latvijas uzņēmējiem ļauj ietaupīt līdzekļus un saņemt profesionālu speciālistu palīdzību, jo SES prasības no Latvijas uzņēmuma ir nodrošināt speciālistu tikai ar dzīvokli, ēdināšanu, tulkus un transportu.

L.Kirillova

Kāzu muzikanti atkal pulcēsies Rožupē

Augusta nogalē Rožupē jau ceturto gadu pēc kārtas uz tradicionālo saietu pulcēsies kāzu muzikanti no visiem rajona pagastiem, kā arī no kaimiņu rajoniem, «Novadniekam» pastāstīja Rožupes kultūras nama direktore Valija Vaivode. Viņa uzsvēra, ka šogad uz kāzu muzikantu saietu jo īpaši gaidīti būs goda vedēji.

Tāpat kā muzikantiem, arī vedējiem godībās notiek dažādi jautri un kuriozi atgadījumi. Pasākuma organizatori cer, ka vedējpāri atsauks šos piedzīvojumus atmiņā un dalīsies ar svētku dalībniekiem, teica Valija Vaivode. Katru gadu pasākumu kuplina muzikanti ne tikai no mūsu rajona, bet arī no Jēkabpils un Rēzeknes rajona. Arī šogad muzicētāji un vedēji tiks gaidīti Rožupes pagasta estrādē 20. augustā pulksten 19.00. Pieņemumus pasākuma organizētāji Rožupes kultūras namā gaidīs līdz 16. augustam un jau iepriekš pateicas par atbalstu dalībniekiem, sponsoriem un labvēļiem.

L.Kirillova

Ziņas

■ Līvānu pilsētas dome veikusi soda naudas piedziņu no firmas «Impoileks». SIA «Impoileks» nepiegādāja mazu 1997. gada beigās līgumā paredzētajā kārtībā un atteicās maksāt soda naudu, kā rezultātā pilsētas dome iesūdzēja firmu tiesā par līgumsoda piedziņu. Iesniedzot izpildrakstu, no minētās firmas tika piedzīta soda nauda 2307 latu apmērā. Kā pastāstīja domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, šis bijis pirmais līgumsoda piedziņas gadījums, kas bijis saistīts ar risku, jo nav bijis zināms, vai soda naudas piedziņas brīdī firma «Impoileks» jau nebūs pazudusi.

■ Līvānos pilnībā pabeigta jūlija sākumā notikušās vētras seku likvidācija. Lielā vētra naktī no 6. uz 7. jūliju nodarījusi postījumus pavisam divdesmit piecās pilsētas vietās, tajā skaitā, Līvānu 1. vidusskolas stadionā, kur tieši šajā naktī atradās ceļojošais cirks, Dubnas krastā pie gājēju tilta, kinoteātra skvērā, kā arī daudzās pilsētas ielās. Kā «Novadnieku» informēja pilsētas labiekārtošanas iecirkņa speciāliste Ārija Zalāne, pēdējie sakopšanas darbi veikti Vidzemes ielā 1a. Tā ir privāta teritorija, kuras saimnieks par nolauzto koku aizvākšanu samaksājis pats.

G.Kraukle

■ 19. jūlijā savas līdzšinējās telpas pameta Aglonas internātgimnāzija, un skolas ēka nonāca bazilikas īpašumā. Tajā paredzēts atvērt katoļu ģimnāziju. Skola jau saņēmusi darbības licenci.

L.Rancāne

■ 29. jūlijā Galēnu pagastā Jāņa Kupra zemnieku saimniecībā «Vairogs» notiks zemnieku diena. Tajā līdzdarbosies vairākas Latvijas pazīstamas ārzemju firmas. «Valmet» demonstrēs savu traktoru, «Kverneland» — piecorkorpusu arklu, «Bizon» — kombainu. Pasākumu rīko rajona lauksaimniecības departaments un tā vadošie speciālisti kopā ar šīs tehnikas oficiālo dileri Latvijā — SIA «Agroapgāde». Interesentiem tiks dota iespēja pašiem apstiešties pie traktora vai kombaina stūres, pārliedzēties par to vadāmības ērtumu un darba spējam, uz vagas izmēģināt arklu un noregulēt tā darba parametrus. Speciālisti atbildēs uz visiem jautājumiem, būs iespēja nodibināt lietīškus kontaktus.

■ Aizvadītajā un šajā nedēļā karsts darba laiks bija valsts sēklu inspekcijas darbiniecēm, kuras piedalījās sējumu aprobācijā pēc to saimnieku pasūtījuma. Kā pastāstīja inspekcijas vadītāja Malda Lejiņa, apsekoti graudaugu un citu kultūru sējumi jau pazīstamās sēklkopības saimniecībās un arī tādās, kuras pie šķirnes sēklu sertifikāta vēlas tikt pirmo reizi. Lauki vērtēti Saunas, Sīļukalna, Galēnu, Sutru, Stabulnieku un Rožupes pagastos. Pēc speciālistu atziņuma rezultāti ir labi.

A.Rancāns

Lasītāju ievēribai!
Nākamais laikraksta numurs iznāks sestdien, 31. jūlijā.

Nacionālās ziņas

Kompensācijas Krištopana valdībai

Bijušajam ministru prezidentam Vilim Krištopanam un viņa vadītās valdības ministriem, kuri vairs nestrādā jaunajā valdībā, likumā paredzētajās kompensācijās būs jāizmaksā kopā 19 300 latu. Ekspremjeram un bijušajiem ministriem pienākas katram kompensācija trīs mēnešalgu apmērā. Kopējā kompensācija izmaksājāmā summa vēl palielināsies, jo kompensācijas trīs mēnešalgu apmērā pienākas arī parlamentārajiem sekretāriem, kuri tika atcelti līdz ar ministriem. Ministriem, kas turpina darbu valdībā, kompensācija nepienākas.

Vēl 28 bērnus atzīst par LR pilsoņiem

28 nepilsoņu un bezvalstnieku bērni, kas dzimuši pēc 1991. gada 21. augusta, otrdien atzīti par LR pilsoņiem, informē Naturalizācijas pārvalde. Visi bērni dzīvo Rīgā, jaunākajam ir gads, bet vecākais ir nepilns 8 gadus vecs. Līdzīgi par pilsoņiem jau agrāk atzīti 44 bērni, un šādu vēlmi izteikuši kopumā 190 nepilngadīgo vecāki, taču aktivitāte nav liela.

Vairāk nekā 60 kundzes pieteikušās konkursam «Misis Latvija '99»

26. novembrī uz Nacionālās operas skatuves kāps 12 kundzes, lai cīnītos par «Misis Latvija '99» titulu, bet līdz tam vēl notiks trīs atlases kārtas, jo jau šobrīd konkursam pieteikušās 65 sievietes. Taču šis skaits varētu būt arī lielāks, jo, sākot ar otro kārtu, ir iespēja sacensties pagājušā gada konkursa dalībniecēm, kas nenokļuva līdz finālam.

Sievietes dzīvo ilgāk

Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka Latvijā vidējais mūža ilgums pēdējo trīs gadu laikā faktiski nav mainījies. Saglabājusies vismaz 10 gadu mūža ilguma starpība sievietēm un vīriešiem. 1998. gadā vidējais mūža ilgums sievietēm bija 75,5, vīriešiem — 64,1 gads. ES valstīs šis rādītājs ir daudz augstāks — sievietēm no 77,8 līdz 81,9, vīriešiem — no 71,3 līdz 76,5 gadi. Savukārt dati par iedzīvotāju mirstību pirmspensijas un pensijas vecumā liecina, ka vīriešu mirstības rādītāji ir daudz augstāki nekā sieviešu, pie kam vīrieši biežāk mirst nedabīgā nāvē.

Par notikumiem dažos teikumos

■ Otrdien valdība apstiprināja grozījumus Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksā. Grozījumi ne tikai nosaka, ka pie administratīvās atbildības saucamas personas, kas sasniegušas 14 gadu vecumu, bet to lielākā daļa paredz daudz bargākus sodus transporta līdzekļu vadītājiem, kas pārkāpuši ceļu satiksmes noteikumus.

■ Ministru kabineta pirmā darba diena pirmdien iesākās ar vairāku stundu novēlošanos, jo kāds vīrietis piezvanīja un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tālruni un informēja, ka MK ēkā ievietots spridzeklis. Bumba valdības mājā netika atrasta.

■ Līdz jūlija vidum, lecot ūdenī, sprandu šogad lauzuši 24 cilvēki. Pērn gada laikā Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā ar kakla skrīemeļu lūzumu ievietoti astoņi cilvēki.

■ Kopš «Latvenergo» zudušo trīs miljonu krimināllietas ierosināšanas 30. jūlijā aprit divi gadi. Četri apsūdzētie drīz stāsies tiesas priekšā, taču darījuma organizatori vēl nav atklāti.

■ Uz aktuālo jautājumu, kurā gadā un kurā datumā sāksies nākamā tūkstošgode, speciālisti atbild, ka nākamā tūkstošgode sāksies 2000. gada 31. decembrī plkst. 24.00, bet 1999. gada 31. decembrī mēs svinēsim 2000. gada atnākšanu.

■ Trešdien Rīgas Aviācijas universitātes reorganizācijas komisijas sēdē tika nolemts, ka vispārīgākais problēmu risinājums ir augstskolas likvidācija, jo dzēst tik lielus parādus nav iespējams, turklāt jāņem vērā arī tas, ka pēc aviācijas inženieru speciālistiem valstī nav liels pieprasījums (tikai apmēram 10 speciālisti gadā).

■ «Gendera problēmu centrs» Latvijā līdz 1. oktobrim rīko akciju ar mērķi apkopot iespējami vairāk informācijas par tirdzniecību ar cilvēkiem. Finanšiāli šo projektu atbalsta Holandes vēstniecība. Uz centra aicinājumu jau atsaukušies 50 cilvēki, pārsvarā ārzemēs nodarbināto jauniešu vecāki. Visbiežāk nelegālam darbam, kas parasti ir piespiedu prostitūcija, sievietes no Latvijas tiek aizvestas uz Kipru, Angliju, Izraēlu, Franciju un pārdotas suteneriem par 5000 līdz 20 000 ASV dolāru.

Ziņas sagatavoja
T.Elste

«Siltumtīkli» aktivizēs parādu piedziņu

15. jūlijā notika Livānu pilsētas domes apvienoto komiteju sēde, kur galvenā uzmanība tika veltīta situācijas apzināšanai siltumapgādes jomā Livānu pilsētā.

Kā informēja PU «Siltumtīkli» speciālisti, parāds par dzīvojamo māju siltumapgādi šī gada 1. jūlijā sastāda Ls 370 958,36. Par šādu naudas summu būtu iespējams iepirkt kurināmo divām sezonām. Raksturīgi, ka parādu summa ar katru gadu pieaug, salīdzinoši liels ir arī ļaunprātīgo nemaksātāju skaits, ar kuriem cīnīties ir ļoti grūti. Tiesā nodotas 425 lietas par Ls 129 071,78 parādu piedziņu, no kurām 120 lietas uzskatāmas par neiespējamām. Problēmu saasinā arī tas, ka maksa par lietu izskatīšanu tiesā sastāda 10% no piedzenamā parāda summas, līdz ar to visu parādnieku lietu nodošana tiesā «Siltumtīkliem» izmaksās Ls 24 000. Reāls labums no šādas tiesāšanās uzņēmumam nerodas, jo bieži vien tiesu izpildītājs kļūst bezspēcīgs parādnieka priekšā. Nemaksātāji gluži vienkārši

neielaiž parādu piedzinējus savos dzīvokļos, jau savlaicīgi izved mēbeles vai no savas likumīgās pieraksta vietas pārceļas dzīvot citur. Arī parādnieku izlikšana no dzīvokļiem pašreiz nedod pozitīvu rezultātu, jo parāds tik un tā paliek. Iedzīvotājiem, kuri nemaksā par savu dzīvokļu apkuri, ir jāapzinās, ka izlikšana no dzīvokļa neatbrīvo no parāda un ka parāds var tikt piedzīts tiesas ceļā arī tad, ja parādnieks no dzīvokļa ir izlikts un tajā vairs nedzīvo. Lai cīņa ar nemaksātājiem būtu rezultatīva, domes deputāti pieņēma lēmumu veidot parādu piedziņas komisiju, kurā darbosies deputāti, uzņēmuma «Siltumtīkli» un dzīvokļu komunālās saimniecības uzņēmuma speciālisti, kā arī daudzdzīvokļu māju vecākie. Pirms veidot šādu komisiju, deputāti gan atzina par lietderīgu paaugstināt, kā dzīvokļu parādu piedziņa notiek citās Latvijas pašvaldībās.

Livānu domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns informēja arī par Livānu pilsētas siltumtīklu plānoto rekonstrukciju, kuras veikšanas gadījumā siltuma zudumi no 27%, kādi tie

ir pašlaik, tiktu samazināti līdz 8% no tīklos padotā siltuma daudzuma. Projekta realizāciju plānots veikt līdz 2003. gadam, tas noritēs četrās kārtās, bet investīciju apjoms sasniegs 660 tūkstošus latu. Paredzams, ka projekts atmaksāsies 12-14 gadu laikā. Visvaldis Gercāns pastāstīja, ka SIA «Strasa konsultanti» pašlaik veido pieteikumu Livānu siltumtrases rekonstrukcijas otrajai kārtai. Jaunais projekts paredz izveidot kooģenerācijas sistēmu gāzes turbīnas veidā, kas būtu daudz ekonomiskāka par pašreizējo siltuma ražošanas sistēmu. Jāpiebilst, ka šādas gāzes turbīnas Latvijā vēl nav. Atsaucoties uz SIA «Strasa konsultanti» sniegto informāciju, Visvaldis Gercāns pastāstīja, ka šāda gāzes turbīna varētu atmaksāties 5-7 gadu laikā. Saprotams, ka šāda projekta īstenošana prasīs ne mazums līdzekļu, tas nozīmē, ka domei vai nu nāksies ņemt kredītu, vai arī slēgt līgumu ar kādu no firmām, kas apņemsies realizēt minēto projektu par saviem līdzekļiem.

G.Kraukle

Livānu slimnīcai būs jauns rentgenaparāts

14. jūlijā Preiļu rajona padomes locekļi savā kārtējā sēdē sāka izskatīt jautājumu par kredītu Livānu slimnīcai rentgenaparātūras iegādei. Galīgā lēmuma pieņemšana tika atlikta uz nedēļu. Tāpēc 21. jūlijā rajona padomes locekļi sapulcējās uz ārkārtas sēdi.

Tagad puslīdz droši var apgalvot, ka jauns rentgenaparāts Livānu slimnīcai būs, jo ar nelielu balsu vairākumu tika pieņemts lēmums ņemt kredītu 10 000 latu apmērā Valsts kasē ar maksimālo kredītprocenu likmi līdz 11 procentiem gadā, veicot atmaksu gada laikā līdz 2000. gada 31. augustam un garantējot to ar rajona padomes līdzekļiem. Šie desmit tūkstoši Livānu slimnīcai vajadzīgi kā pašvaldības daļa jaunās un samērā dārgās aparatūras iegādei, kas kopumā tiek finansēta no Pasaules Bankas kredīta.

Lai padomes locekļiem lēmuma pieņemšana būtu vienkāršāka, rentgenaparātūras iegādes vēsturi stāstīja Livānu slimnīcas direktore Iraidā Glušņonoka. Pagājušā gada jūnijā beigās Livānu slimnīca saņēma Veselības aizsardzības ministrijas ārstniecības departamenta vēstuli par to, ka valstī tiek organizēts konkurss ārstniecības iestāžu vizuālās diagnostikas iekārtu nomaīnai. Patiesībā jau 1993. un 1994. gadā slimnīcas vadībai bija doma iegādāties normālu rentgenaparātu, jo līdzšinējais ir pārāk vecs un nolietojies (pašlaik slimnīcai iedota licence šīs iekārtas izmantošanai tikai uz vienu gadu). Toreiz I.Glušņonoka lūdza kredītu no pašvaldību kredītēšanas fonda, bet saņēma atteikumu.

Tāpēc pagājušajā gadā pēc ārstniecības departamenta vēstules slimnīcas direktore rakstīja vēstuli uz Preiļu rajona padomi, lai tā atbalstītu viņas ideju iegādāties jaunu rentgenaparātu, jo pašvaldības daļējs līdzfinansējums bija paredzēts Latvijas valdības no Pasaules Bankas ņemtā daudz miljonu vērtā kredīta izman-

tošanas konkursa noteikumos. Preiļu rajona padomes locekļi apvienotajā komiteju sēdē nolēma atbalstīt Livānu slimnīcas ideju un atbildes vēstulē uzsvēra, ka 1999. gada budžetā paredzēšot iespēju garantēt slimnīcas vajadzībai nepieciešamos 10 tūkstošus latu.

Līdz pērnā gada beigām valstī tika izstrādāts kopējais projekts vizuālās diagnostikas iekārtu iegādei. Šī gada pavasarī kļuva zināms — PB kredīts Latvijai būs. Tad arī notika konkurss firmām, kā arī noskaidrojās, kāda būs piedāvātā aparatūra.

15. jūnijā I.Glušņonoka saņēma informāciju par to, ka apstiprināts vizuālās diagnostikas iekārtu saņēmēju pirmās kārtas saraksts. Pirmajā kārtā iekļautas 17 slimnīcas, kuru iegādātā aparatūra izmaksās aptuveni 5 miljonus latu. Jaunas rentgeniekārtas saņems tādi Latvijas medicīnas «pīlāri» kā Linezera, Stradiņa slimnīcas, kuru pieteiktās iekārtas ir 500 tūkstošu un 1 miliona latu vērtībā. No «mazajiem» tikt pirmajā kārtā paveicies tikai nedaudzām lauku slimnīcām, tajā skaitā arī livāniešiem, kuru izvēlētais *Philips* modelis no mazākajām iekārtām ir pirmajā vietā piedāvājumu sarakstā un izmaksās slimnīcai aptuveni 75 tūkstošus latu.

Tiktāl lieta skaidra — rentgenaparātūra ir jāņem un nauda tās iegādei jāatrod. Taču rajona padomes sēdē izskanēja arī vairāki viedokļi par to, ka padome jau tāpat ir uzkrāvusi uz saviem pleciem pārlieku lielu dažādu garantiju nastu. Tā var tikt nopietni apdraudēts arī viss rajona nākamā gada budžets. Likums pieļauj, ka pašvaldība var ņemt kredītu un garantēt tos tikai par summu, kas nepārsniedz 20 procentus no pašvaldības budžeta (pašu ieņēmumi plus valsts dotācijas). Izrādās, ka Preiļu rajona padomei šie procenti drīz būs jau divtik lieli.

Situāciju nopietni ietekmē arī valsts budžeta nopietnais finansiālais stāvoklis pašlaik. Slimokases finansējums ir mazāks par plānoto, tas nozīmē, ka arī no valsts Livānu slimnī-

ca saņems mazāk. Slimokases ieteikums bija slimnīcai izmantot Livānu poliklīnikā darbojošos rentgeniekārtu vai arī pirkt nevis jaunu, bet lietotu iekārtu, kas maksātu ap 40 tūkstošiem latu.

I.Glušņonoka uz to paskaidroja, ka Latvijas ceļā uz Eiropu vajadzētu domāt par pacientu labāku apkalpošanu, par viņu ērtībām, ko nevar nodrošināt smagi slimus cilvēkus ziemu un vasaru vizinot no stacionāra uz ambulanci. Arī lietotas iekārtas iegāde rada vairākas problēmas — būs jāmeklē rezerves daļas, pēc trim četriem gadiem radīsies problēmas ar licences iegūšanu un tā tālāk.

Pēc pāris minūtes ilga pārtraukuma deputāti izteica savu viedokli balsojot. Vairākums bija par to, ka kredīts 10 tūkstošu latu apmērā jāņem. Uzvarēja Livānu domes priekšsēdētāja Visvalda Gercāna priekšlikums meklēt iespējas sagādāt naudu nevis iegādes, bet izveidošanas veidā.

Livānu slimnīcas direktore Iraidā Glušņonoka «Novadniekam» teica, ka gadījumā, ja padomes lēmums būtu bijis negatīvs, viņa no jaunās rentgenaparātūras iegādes idejas neatteiktos. Meklētu un ir jāpārliecina, ka atrastu. Nauda jau tik un tā būs vēl jāgādā, jo nepieciešami līdzekļi telpu remontam un sakārtošanai, lai rentgenu tur ievietotu.

Lēmums pieņemts. Taču, vērojot rajona padomes sēdi no malas, radās iespaids, ka lielākā daļa no padomes locekļiem tā arī nebija isti pārliecināti par savu balsojumu. Izņemot rajona padomes priekšsēdētāju Arvīdu Soldānu, izpilddirektori Ainu Pastori, Livānu domes priekšsēdētāju Visvaldi Gercānu un vēl pāris pagastu padomju priekšsēdētājus, kuri izteica savas domas vai vismaz jautāja, pārējiem jautājuma būtība bija vai nu pārāk skaidra vai arī pārāk vienaldzīga. Jā, vadīt vienu mazu pagastiņu ir pulka vienkāršāk nekā domāt par visa rajona vajadzībām, problēmām un nākotnes iespējām. Lūk, viela pārdomām...

L.Kirillova

Vai būs Līvānu elektrostacija?

● Lielais akmens Ubagliča iedzīvotājiem Līvānos pašlaik ir kā cerību simbols. Kad tas pazudīs zem ūdens sakarā ar jaunbūvēto elektrostaciju, vairāku Līvānu ielu iedzīvotājiem, pēc viņu prognozēm, skaistos namus apdraudēs ūdens.

Divu pušu pārstāvji — domes priekšsēdētāja vietnieks Aleksandrs Karpenko un Draudzības ielas iedzīvotāja Veneranda Veigule. Pie lielā akmens notikušas jau divas vietējo iedzīvotāju protesta sapulces.

Lai nu ko, bet ideju un darbības trūkumu varas turētājiem Līvānos pārņemt nevar. Rajona un pat plašāka mēroga spožākās idejas saistītas ar Līvānu vārdu. Smagi, lēni, bet, neapšaubāmi, uz priekšu virzās gan «Līvānu novada izveidošana», gan «Celulozes rūpnīca», pa ceļam ideju autoriem un līdzstrādniekiem saņemot gan pelnītos, gan nepelnītos belzienus, gan miglas pūšanu acīs, gan draudzīgu atbalstu, gan sajūsmu, gan nosodījumu. Ja šie divi mērķi līvāniešu vairumu atstāj samērā vienaldzīgus, tad ideja par Līvānu hidroelektrostacijas celtniecību savijņojusi vietējās sabiedrības dzīvi.

Taču nemaz tik jauna šī ideja nav. Jau 1995. gadā tika pētītas iespējas par HES atjaunošanu, un rajona attīstības un plānošanas nodaļā iesniegts pamatojums, kurā uzskaitīti faktori, kas to kavē. Pirmkārt, domei nebija ne projektēšanas, ne celtniecības montāžas darbiem nepieciešamās naudas. Otrkārt, tika atzīts, ka, lai varētu sasniegt maksimālo HES jaudu, jāpaaugstina ūdens līmenis apmēram par 1-1,20 metriem. Šim nolūkam obligāti jābūvē dambis, jo līdz ar ūdens līmeņa celšanos, celsies arī gruntsūdeņi, bet Dubnas upes lēzenajos krastos Līvānu pilsētā ir attīstīta individuālā apbūve, kas var ciest palu laikā. Pie šī atzinuma nonāca paši pilsētas speciālisti, konkrēti Pēteris Znotiņš, kas ar šo pētījumu strādāja.

Nu, pēc četriem gadiem, ir atradies investētājs, kas ir ar mieru HES atjaunošanai nepieciešamos gandrīz 300 000 latu likt galdā, bet vairāku ielu iedzīvotāji, kuru privātmājas, iespējams, HES uzbūvēšana skars vistiešākajā veidā, pret to protestē.

Kas ir šī SIA «Mežrozīte», kādā tautsaimniecības nozarē tā darbojas un kas ir Galvanovska kungs, ar kura personu daļa līvāniešu tagad saista visas paredzamās nepatīkšanas?

SIA «Mežrozīte» īpašnieks Juris Galvanovskis, atbildot uz «Novadnieka» jautājumiem, teica:

— SIA «Mežrozīte» jau četrus gadus nodarbojas ar kokogļu ražošanu. Saražotās produkcijas lielākā daļa nonāk Rie-

tumu tirgū. Latvijā esam lielākie kokogļu ražotāji, strādā četrdesmit ražotnes.

— Kā jūsu firma no Jelgavas rajona ienāca Līvānos, tas ir, kādā veidā jums radās iespēja ķerties pie saimnieciskās darbības šeit, uz un pie Dubnas upes?

— Privatizācijas aģentūra izsludināja šī objekta izsoli. Tas bija raksturots kā objekts ar vislabvēlīgākajām iespējām hidroelektrostacijas atjaunošanai. Izsolē, diezgan spēcīgi cīnoties ar otru pretendentu, to izdevās iegūt «Mežrozītei». Pirmās brīvvalsts laikā darbojušās apmēram 600 mazās elektrostacijas, un tagad Latvijā no tām atjaunotas 40. Tā ir valsts politika, un runa varbūt nav par elektroenerģijas devumu kopējā energosistēmā, jo tas ir neliels, bet vairāk par šo bijušo dzirnavu un elektrostaciju vietu sakārtošanu. Kā likums, dzirnavas atradās skaidrās vietās, sešdesmitajos gados tika likvidētas, tagad pārvērtušās par drupām.

Protams, naivi būtu domāt, ka spēkstaciju atjaunošanas darbiem kāds ķertos klāt labdarības dēļ, necerot uz ienākumiem. Valdība ir izrādījusi pretimnākšanu un noteikusi, ka pirmajos astoņos gados pēc elektrostacijas atjaunošanas un līguma noslēgšanas elektroenerģija tiek iepirkta par dubultcenu. Šajos astoņos gados jāatmaksā HES celtniecībai paņemtais kredīts, un pēc tam gribētos cerēt uz peļņu.

— Šeit vieta jautājumam, kas jūs esat pēc specialitātes?

— Līdz piektajam kursam esmu mācījis Hidromeliorācijas fakultātē, man ir atbilstošas zināšanas.

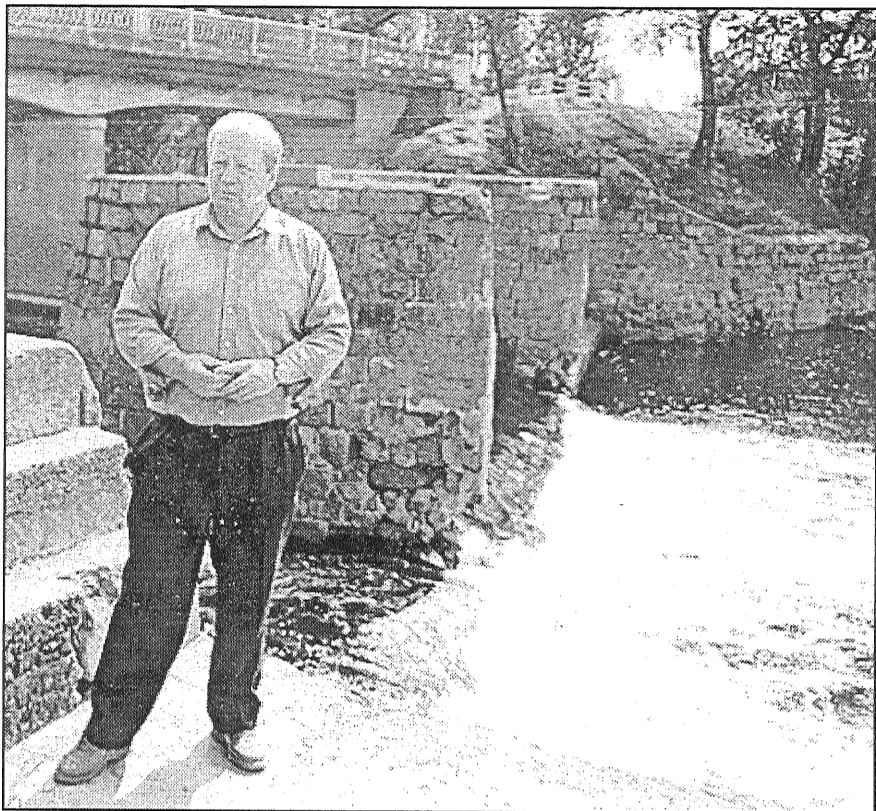
— Kādi darbi HES celtniecības uzsākšanai jau ir veikti?

— Izstrādāts projekts līdz tādai stadijai, kas ļauj saņemt būvniecības atļauju. Ceru, ka tuvākajā laikā to saņemsim.

— Līvānu iedzīvotāji, kuri dzīvo tā sauktajā Ubagličā, izsaka protestu pret šī HES būvniecību, jo, paaugstinot ūdens līmeni upē, celsies arī gruntsūdens līmenis, un var applūst viņu pagrabi, kā tas notiek tagad Dubnas plūdu laikā.

— Esmu piedalījies Līvānu iedzīvotāju protesta sapulcēs, sarunājies ar atsevišķiem iedzīvotājiem. Esmu pārliecināts un varu pierādīt, ka tas tā nenotiks. Pašlaik licencēta ģeodēzisko pētījumu firma veic ekspertīzi un gatavo slēdzieni, kas būs gatavs tuvākajā laikā.

— Kā varēja tapt projekts, ja vēl

● SIA «Mežrozīte» īpašnieks Juris Galvanovskis sola gan jauno spēkstaciju, gan sakoptu Dubnas krastu, darbavietas, kafējnicu un citus labumus.

tikai tagad tiek veikti ģeodēziskie pētījumi?

— Projektam nepieciešamie izmērīšanas un izpētes darbi bija pietiekami. Sakarā ar iedzīvotāju neapmierinātību tika pieprasīta papildus ekspertīze citā firmā.

— Kas veiks celtniecības darbus, vai tiks izmantots darbaspēks no Līvāniem?

— Notika starptautisks konkurss par turbīnu piegādi. Piedalījās Austrijas, Somijas, Krievijas firmas. Izvēlējamies Sanktpēterburgas firmu. Konkurss būvētājiem notika Latvijas mērogā. Uzvarēja viena no spēkstaciju būvēšanā vadošajām firmām, kas rekonstruējusi arī Ķeguma HES. Kā darbu apakšuzņēmējs būs kāds Līvānu uzņēmums, droši vien Līvānu PMK. Šis uzņēmums jau veica turbīnu telpu iztīrīšanu. Tomēr galīgā izvēle atkarīga no galvenā uzņēmēja.

— Cik ilgā laikā spēkstaciju paredzēts uzbūvēt?

— Līgumā paredzēts, ka tā jāuzceļ līdz 2000. gada maijam. Tomēr uzskatu, ja vien celtniecība netiks traucēta, ka turbīnas varētu palaist daudz ātrāk.

— Kādus traucējumus jūs prognozējat?

— Esmu paņēmis visu iedzīvotāju protestu vēstu kopijas, aplūkojis visas iespējami apdraudētās vietas un nonācis pie slēdziena, ka HES tiks uzbūvēts. Varbūt vienīgi nesasniegsim maksimālo paredzēto ūdens līmeni — 87,20 metri (virs jūras līmeņa), bet mazāku, kas simtprocentīgi nodrošinās, ka pagrabi netiks appludināti. Taču ar to dažu māju iedzīvotājiem, kuriem var rasties plūdu problēmas, cenšamies panākt vienošanos par kompensācijām. Neievērot cilvēku intereses būtu pilnīgi aplami.

— Cik elektroenerģijas jūs plānojat saražot?

— Paredzēta jauda ir 340 kilovati. Darbosies divas turbīnas. Gadā paredzēts saražot 2 miljoni 390 kilovatstundas.

SIA «Mežrozītes» īpašnieks Juris Galvanovskis atbildēja arī uz vairākiem citiem «Novadnieka» korespondentes jautājumiem par to, kāds no šī HES varētu būt labums pilsētai un tās iedzīvotājiem, gan arī par to, kāda nākotnē varētu izskatīties šī teritorija Dubnas krastā starp tiltu un Līvānu 1. vidusskolu, ko lietošanas kārtībā apsaimniekos «Mežrozīte».

Solījumi fiksēti arī vienošanās, ko šī gada 1. jūlijā noslēgusi Līvānu dome no vienas puses un SIA «Mežrozīte» no otras puses. Paredzētas visnotaļ labas lietas: uzbūvēt gājēju tiltu pāri Dubnai uz hidroelektrostacijas aizsprosta, nodrošināt Fabrikas un Dzelzceļa ielu lietus notekūdeņu un kanalizācijas noteci Dubnas upē HES dabības laikā, pacelt Upes ielas un citu ūdens līmeņa paaugstināšanas rezultātā iespējami applūstošo ielu līmeni, nodrošinot iespēju nepārtrauktai autotransporta satiksmei un tamlīdzīgi.

Savukārt dome neiebilst, ka ūdens līmenis tiek paaugstināts līdz maksimālajai augstuma atzīmei 87,20 metri un tiek appludinātas Dubnas upei piegulošās zemes platības.

Iedzīvotāji nevēlas HES

Tā sauktais Ubagličis ir ziedos un košumaugos slīgstošas ieliņas ar individuālo apbūvi Dubnas krastā. Lielākā daļa no mājām īstenībā ir tāda neliela izmēra pils. Neapšaubāmi, ka to celāji sapņojuši par saulainām vecumdienām zem šiem jumtiem un ērtu dzīvi saviem bērniem plašajās istabās. Tagad viņi jūtas apdraudēti un piekrāpti, Ubagličī tajā laikā, kad darbojās vecās dzirnavas un spēkstacija, apbūve nebija atļauta plūdu iespēju dēļ. Tāpēc arī šāds nosaukums, jo baznīcas dienās klajumā pie Dubnas nogurušās kājas pūtināja vietējie ubagi. Kad sešdesmitajos gados valstij vēlās pāri lieluma mānija, iznīcinot visu mazo — pienotavas, slimnīciņas, šādus hesiņus un tā tālāk, arī vietējās dzirnavas «Straume» piemeklēja tāds pats liktenis. Bet Ubagličī pilsētnieki sāka būvēties. Tagad upes neprognozējamās kaprīzes māju īpašnieki izjūt, kā nu pagadās, dažs labs gads paiet sausā, dažreiz pagrabos sāk peldēt gurķu burkas. Daudzās mājās tieši pagrabos ierīkotas kurtuves, kurināmā krātuves, un māju īpašnieki nākotnē redz nepārtraukti ar ūdeni pilnus pagrabus.

Savukārt pilsētas dome skatās plašākā mērogā. Dubna, ja tajā joprojām pieturēsies tikpat zems ūdens līmenis, kāds ir pēdējā laikā, aizaugs un pārpurvosies. Nav jābūt speciālistam, lai redzētu, ka Dubna jau tagad aizaugusi ar zāli un steigšus vajadzīga «ārstešana» — augstāks un straujāks ūdens tecējums.

Turpinājums 4. lappusē.

Vai būs Līvānu elektrostacija?

● Veneranda Veigule pagrabā rāda, līdz kurai vietai pavasara palos pacēlies ūdens.

Sākums 3. lappusē.

Pilsētnieki to saprot arī paši. Vēl tālāks skatījums uz lietām pašam domes priekšsēdim Visvaldim Gercānam. Starp HES būvniecības pozitīvajiem aspektiem tiek ņemts vērā tas, ka Straumes HES būs nopietns šķērslis Jēkabpils HES būvniecībai uz Daugavas. Jo pēc Jēkabpils HES uzcelšanas nebūtu iespējama celulozes rūpnīcas celtniecība sešu kilometru attālumā no Līvāniem, kas dotu pilsētniekiem daudzas darba vietas. Un no šī sapņa par skaisto bērnu — celulozes rūpnīcu, kam jau pūriņš tiek piemeklēts, kaut vēl nav paša galvenā — vecāku, nudien negribas atteikties nevienam tuvāko 50 kilometru, bet iespējams, pat 100 kilometru rādiusā. Un pat tādā gadījumā, ja Jēkabpils HES taps, sagraujot skaisto krustvecāku sapni iedomātajam bērnam, Straumes HES būs smalka atbilde jēkabpiliešiem, jo nākie pilnībā kompensēt Straumes HES celtniecības izdevumus, tāpēc, ka tā nevarēs darboties zemās ūdens līmeņu starpības dēļ.

Šādu skaidrojumu vēstulēs saņēma individuāli katrs Līvānu iedzīvotājs, kas

griezās domē ar protestu pret Straumes HES būvniecību. Notikušas arī vairākas neapmierināto iedzīvotāju sapulces, kurās skaidroti abu pušu viedokļi. Minētajās vēstulēs, ko parakstījis Visvaldis Gercāns, maigi atgādināts, ka Līvānu pilsētas dome ir apstiprinājusi Līvānu sociālās un ekonomiskās attīstības programmu, kurā HES atjaunošana bija paredzēta. Visi pilsētnieki tika aicināti iepazīties ar programmu un piedalīties tās publikajā apspriešanā. Sabiedriskās apspriešanas rezultātā netika izteikts neviens iebildums pret Straumes HES atjaunošanu.

Tomēr emocijas sit augstu vilni, un «Novadnieks» varēja par to pārliecināties, klausējot pēc brīvas izvēles pie vienalga kurām Draudzības, Dubnas, Liču, Upes ielā esošo namu durvīm.

Terentījs Ustinovs:

— Visvairāk bailes ir par ziemas plūdiem. Dažreiz ziemā ūdens līmenis Dubnā ceļas pa diviem lāgiem. Ja upē būs ledus, kas netiks pāri aizsprostam, tad var gadīties, ka Straume meklēs ceļu un izlauzīsies pa veco gultni. Sekas tam būs stipri postošas. Spēkstaciju var celt, ja tās cēlāji garantē, ka mājas neaplūdis. Ja celsies grunts-ūdens līmenis, man vairs nebūs tualetes, pagraba.

Pašlaik es būvēju betonētus žoga pamatus, lai plūdi no dārza neizskalo auglīgo zemi.

Anita Ancāne:

— Ja upē pastāvīgi būs tāds ūdens līmenis, kurš ir tikai pusmetru zemāks nekā šī pavasara plūdos, mūsu mājas pagrabs applūdis. Par šādu ūdens līmeni mūs informēja dome. Pat slapjās vasarās, kā tas bija pagājušajā gadā, mūsu pagrabs applūda. Desmit gadus būvējām māju, un tā vēl nav īsti pabeigta. Tagad prieku par to aptumšo HES celtniecība.

Juris Vitkovskis:

— HES būvniecību vērtēju negatīvi. Kad darbojās iepriekšējā spēkstacija «Straume», pavasara palu laikos šeit viss bija applūdis. Kad izņēma slūžas, «Straumi» likvidēja, šeit sākās apbūve. Savu māju sāku celt 1986. gadā. Viss ir normāli, vienīgi pavasara palu laikā applūst pagrabi, katlu mājas. Ja uzcels jauno spēkstaciju, šī teritorija būs pastāvīgi applūdis. Cilvēki nespēs dzīvot. Nevarēs apkurināt mājas, no pastāvīga mitruma tās arī bojāsies. Sāks izskaloties māju pamati.

Normunds Šmits:

— Pagrabs noteikti būs ūdens. Protams, Dubna ir aizaugusi, un tās līmeni varētu paaugstināt, bet ne jau par diviem metriem. Šogad, kad pali turējās trīs nedēļas, pagrabā ūdens bija 70 centimetru augstumā. Paredzu, ka HES uzcelšanas gadījumā ūdens manas mājas pagrabā būs pastāvīgi. Kad mani vecāki cēla šo māju, neviens viņus nebrīdināja, ka spēkstaciju kādreiz atjaunos. Šajā mājā esam nodzīvojuši 28 gadus. Arī Dubnas krastu centāmiem uzturēt kārtību. Vienmēr izplāvējam peldvietu, kur plūncāties bērniem. Kāda tur kompensācija? Tas nozīmē saņemt naudu, iztērēt un visus pārējos gadus mocīties ar mitrumu. Visvairāk baida ziemas pali. Domāju, ka ledus gabali sakāps pat mājas pagalmā.

Veneranda Veigule:

— Vēl vasaras sākumā pagraba apakšējais kāpņu pakāpiens atradās ūdenī. Pagraba grīda joprojām mitra. Tas pēc šī pavasara paliem, kad ūdens turējās 70 centimetru augstumā. Pagrabā atrodas kurtuve, tajā glabāju arī dārzenus, iemūrēta krāsns, kurā var cept maizi. Ar mokām pārciešam plūdus, bet HES darbības rezultātā šāds stāvoklis būs visu laiku. Mēs sēdējam bez dzeramā ūdens un bez

kurināmā. Ja ūdens pagrabā būs visu laiku, ziemā nevarēs apkurināt māju. Kāpēc agrāk šeit neļāva būvēt mājas? Tāpēc, ka iepriekšējās spēkstacijas darbības laikā ūdens līmenis šeit bija paaugstināts. Šo māju uz pusēm būvēja mans vīrs ar brāli. Viņi abi ir miruši, un mēs ar brāļa sievu vairs nevaram uzbūvēt sev citu māju un kāpēc gan tas būtu jādara? Vai viss mans mūža ieguldījums jāzaudē kaut kāda biznesa dēļ?

Par Dubnas aizaugšanu es domāju tā, ka pilsētā ir pietiekoši bezdarbnieku, kas varētu regulāri izplaut un tīrīt upi.

Pēteris Znotiņš:

— Esmu celtnieks un daudz gadus nostrādājis celtniecībā. Viens no pēdējiem maniem darbiem kā galvenajam būvdarbu vadītājam — 90 metrus augstais katlu mājas skurstenis. Pirms tāda objekta kā HES būvēšanas ir jāveic ģeoloģiskā izpēte. Ja tas būtu izdarīts, strīdu pašlaik nebūtu. Ģeologu slēdziens visu noliks savās vietās.

Diemžēl upes vecajā gultnē sabūvēts ļoti daudz māju. Esmu savā laikā strādājis pie jautājuma par HES atjaunošanu. Var izmantot arī horizontālās turbīnas, kas nepaceļ ūdens līmeni. Taču būvētajam šādas turbīnas iznāk dārgāk.

□ □ □

Tā līvānieši šodien skaita. Domes vadība — lielos plusus, iedzīvotāji — lielos minusus, jo māja katram šim cilvēkam ir viņa mūža darbs. Viņa lielākā vērtība un dzīves piepildījums.

Pašlaik ne par vienu zīmi nevienai pušei nav vairāk. Kā teica domes priekšsēdētāja vietnieks Aleksandrs Karpenko un deputāts Jānis Liepa, tālākā notikumu gaita būs atkarīga no licencēta hidroģeoloģijas uzņēmuma ekspertīzes rezultāta. Ja tas būs negatīvs, dome HES būvniecību nepieļaus.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Keramiķis ar skulptora talantu

Kādreiz starp daudzajiem Silajāņu pagasta podniekiem sādza ar tikpat keramisku nosaukumu Dūbes dzīvoja Antons Ušpelis. Lai viņš ar darinājumu vezumu varētu nokļūt Preiļos, Viļānos vai Rēzeknē, bija jāizkuļas pa bezceļiem un pakalniem, kamēr nonāca kādā jēdzīgākā vietā, kur varēja braukt drošāk, nebaidoties, ka vezums apgāzīsies vai, ratiem kratoties pa grambām, podi saplīsīs. Viņš pārcēlās uz dzīvi Garkalnes tuvumā, tur uzcēla gan māju, gan arī plašāku ceplī. Kad vecais vīrs vairs nebija nekāds veiklais mālu mīcītājs un virpas griežējs ar baso kāju pēdām, tur saimniekoja dēli. Te savu amatprasmu iemantoja arī jaunākais no viņiem Antons.

Antons seniors jau aizgājis mūžībā, Antons juniors pilnā spēku un talanta briedumā, savu dzīves un darba vietu izveidojis netālu no Rēzeknes. Tagad ar keramiku veiksmīgi nodarbojas vismaz pieci Ušpeļi — Antona seniora dēli un mazdēli. Viņi kļuvuši atzīti un cienīti meistari. Pēteris, kā tas pienākas vecākajam, ir vadošajās pozīcijās arī visa Latgales novada podniecībā. Bet Antons juniors pārsteidz ar to, ka viņam lieliski padodas ne tikai vāzu, krūžu, podu, dekoratīvo šķīvju un citu mākslas un sadzīvisko priekšmetu virpošana, bet arī lieliskas figūras sīkplastikā. Tā vai citādi katrs podnieks savam traukam piekombinē kādu izlīpinātu figūriņu, sīkplastikā veido svilpauniekus. Bet Antona darinājumi ir

ar istu māksliniecisku tvērienu.

Pagājušajā gadā Viļānu Lauksaimniecības izmēģinājumu stacijas rīkotajā izstādē Antons Ušpelis pirmo reizi pie skatītājiem nāca ar sēriju podniekiem un podniecībai veltītu izteiksmīgu, jautru un šķelmīgu skulptūriņu. Komentējot šos darbus, viņš izteicās, ka tos veltījis novada keramikas vecmeistariem, parādot, kā top tāds pods, kā to ved pārdot, kāds prieks ir darinātajam, kad atrod pircēju un kad kopā ar sieviņu par iegūto naudu var aplacīt lūpas ar krūzi alus un uzraut danci. Pošoties Andreja Paulāna jaunā ceplā atklāšanas svētkiem Jasmuižā, Antons bija izgatavojis sīkzīmīgu veltījumu — atskaņas no Latgales pirmajām kultūras dienām Rīgā, par paraugu izmantojot zīmējumu no sarikojuma programmas vāka. Šis darbs bija nolikts apskatei.

Šķiet, Antons Ušpelis jaunākais atradis ko īpatnēju savā un arī dzimtas daiļradē. It kā atvērtos podos ievietotās neglazētās

Antons Ušpelis ar Latgales kultūras dienam veltīto kompozīciju. J.Silicka foto

skulptūriņas ar savu dabisko apdedzinātā māla zeltaino krāsu rotaļīgā humorā tvertas ir kā gaiši saules stari. Šādu darbu viņam jau kāds desmits, bet meistars turpina strādāt jaunajā ampuā, kas viņam acīmredzami iepaticies.

A.Rancāns

Valsts budžeta samazinājums ietekmēs veselības aprūpi

Rūpēs par valsts budžeta deficīta samazināšanu valdība samazinās finansējumu arī veselības aprūpei, ir pārliecināta Daugavas slimokases Preiļu filiāles vadītāja Viktorija Šmukste, kura pašlaik atvaļinājuma laikā aizvieto arī Daugavas slimokases valdes priekšsēdētāju Ziedoni Māliņu.

V.Šmukste «Novadniekam» pastāstīja, ka jūnijā veselības aprūpes finansējums jau bija par 13 procentiem mazāks nekā paredzēts gada sākumā. Iespējams, ka līdz gada beigām atlikušajos mēnešos naudas trūkums būs vēl jūtāmāks. Kuras veselības aprūpes sfēras samazinājums skars vistiešāk, būs zināms tad, kad valdība pieņems lēmumu, tajā konkrēti norādot, kur un cik liels samazinājums izdarāms.

Jau apmēram mēnesi noteiktas normas, cik pacientu ārsts var dienā pieņemt par slimokases līdzekļiem. Pacienti, kuriem nepietiek numuriņu, ārsta apmeklējums jāatliek uz nākamo dienu vai arī par apmeklējumu jāmaksā pilna summa. Protams, šī kārtība neattiecas uz akūtajiem slimniekiem, kuri palīdzību saņem nekavējoties. Ar summām, kas jāmaksā par dažādiem izmeklējumiem, cilvēki var iepazīties poliklīnikas reģistratūrā. Par vienkāršākajiem izmeklējumiem jāmaksā no 20 santīmiem līdz 3 latiem. Dārgāki ir rentgenizmeklējumi, kas maksā 12 un pat 20 latus.

L.Kirillova

Zied griķi

● Par savu griķu lauku priecājas Pēteris Volonts ar meitu Līgu un dzīvesbiedri Natāliju. J.Silicka foto

Griķus Latvijā no seniem laikiem pārsvārā audzē kā nektāraugu, jo īsajā vasarā sēklas ne vienmēr spēj ienākties. Iecienīto putru vārīšanai izejvielas biežāk jāmeklē veikalos, tās ievestas no siltākām zemēm. Pašmāju nelielie sējumi, kas bija vērojami pēdējos gados, dravu īpašniekiem deva veselīga medus papildus iensumu. Arī tas nav maz.

Šogad, kā informēja rajona lauksaim-

rādītājs 20 hektārus. Viņa sievastēvs Arkādijs Višņevskis, kurš licis pamatus šai saimniecībai, pastāstīja, ka cer iegūt labus graudus un septembra nogalē sāks pļauju. Tuvākajā laikā sējumus gatavojas nodot aprobācijai, lai saņemtu attiecīgu sertifikātu un līdz ar to tiesības realizēt sēklas.

A.Rancāns

Ar likuma bardzību — pret ceļu satiksmes noteikumu pārkāpējiem

«Novadnieka» 21. jūlija numurā publicējam Preiļu rajona policijas nodaļas ceļu policijas statistiku par pēdējo sešu mēnešu laikā registrētajiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Materiālā tika minēts, ka līdz ar jaunā Krimināllikuma stāšanās spēkā daudz stingrāka ir arī atbildība par vairākiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.

Iepazīstināsim jūs ar tiem Krimināllikuma pantiem, ar kuriem visbiežāk nākas saskarties vainīgajiem transportlīdzekļu vadītājiem.

260. pants. Ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana.

(1) Šī panta pirmajā daļā noteikts, ka par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījis persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts viegls miesas bojājums ar veselības traucējumu vai vidēja smaguma miesas bojājums,

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar arestu, vai ar naudas sodu līdz sešdesmit minimālajām mēnešalgām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem vai bez tā.

(2) Par šī panta pirmajā daļā norādīto noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījis persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījis cilvēka nāvi,

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem vai bez tā.

(3) Par šī panta pirmajā vai otrajā daļā paredzēto nodarījumu, ja tas izdarīts alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu iespaidā,

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, atņemot

transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

262. pants. Transportlīdzekļa vadīšana alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo un citu apreibinošu vielu iespaidā.

Par transportlīdzekļa vadīšanu, kā arī par transportlīdzekļa praktiskās vadīšanas apmācību alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu iespaidā, ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā,

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar arestu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz piecdesmit minimālajām mēnešalgām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

Šī gada sešu mēnešu laikā rajonā dzērumā pie stūres atkārtoti gada laikā aizturēti 28 transportlīdzekļu vadītāji.

264. pants. Pieļaušana vadīt transportlīdzekļus personām, kas atrodas alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo un citu apreibinošu vielu iespaidā.

Par pieļaušanu vadīt transportlīdzekli personai, kas ir alkoholisko dzērienu, narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošu vielu iespaidā, ja izraisītas šī likuma 260. pantā norādītās sekas, personu, kura ir atbildīga par transportlīdzekļa tehnisko stāvokli vai ekspluatāciju,

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar arestu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz simt divdesmit minimālajām mēnešalgām, atņemot tiesības uz zināmu nodarbošanos uz laiku līdz pieciem gadiem vai bez tā.

Pie kriminālatbildības tiek saukti arī transportlīdzekļu vadītāji, kuriem ar tiesas lēmumu vadītāja tiesības noņemtas, bet viņi tikuši aizturēti braucot. Pēc Krimināllikuma 296. panta par tiesas sprieduma vai lēmuma neizpildīšanu šie vadītāji var tikt sodīti ar naudas sodu līdz sešdesmit minimālajām mēnešalgām.

Publicēšanai sagatavoja L.Kirillova

Sports

Latvijas jaunatnes futbola līga

Atgādināšu, ka Latvijas Jaunatnes futbola līgas čempionātā septiņās vecuma grupās piedalās apmēram 200 komandas no visas Latvijas. Mūsu rajonu pārstāv Preiļu zēni, kuri dzimuši 1986. gadā un divas 1988. gadā dzimušu zēnu komandas — no Preiļiem un Līvāniem. Pēc neliela pārtraukuma, kas iesākās Līgo svētku nedēļā, jaunie futbolisti ir atsākuši spēles. Līdzjutēju uzmanībai tiek publicētas turnīra tabulas tajās apakšgrupās, kurās spēlē mūsu zēni.

«U — 13» (1986. dz. g.)

Daugavpils I	37—12	1
Daugavpils II	12—6	18
«Dižvanagi» (Rēzekne)	12—7	16
«Jaunība» (Daugavpils)	22—15	14
JFC «Rīga»	11—18	7
Preiļi	10—16	4
Skonto/Metāls (Rīga)	11—20	4
«Daugava» (Rīga)	4—36	0

Objektivitātes labad jāpiebilst, ka komandu aizvadīto spēļu skaits ir dažāds. Savā laukumā Preiļu komanda ar Rīgas «Daugavu» spēlēs 5. augustā.

«U — 11» (1988. dzimšanas gads)

«Dižvanagi» (Rēzekne)	53 — 8	18
Preiļi	33—17	18
Daugavpils II	32—16	15
Daugavpils I	29—13	12
Līvāni	7—34	7
Jēkabpils	13—35	3
«Dinaburga»	5—49	1

Jau nākamotrdien, 27. jūlijā pulksten 12.00 Preiļos savā starpā tiksies abas līdzkomandas. Rēzeknieši ir tik pārliecināti par sevi, ka ir jau pieteikuši savu pilsētu Latvijas jaunatnes futbola līgas finālturnīra

organizēšanai savā vecuma grupā. Gaidāma saspringta cīņa, jo arī Daugavpils komandas spēlēs aizvien pārliecinošāk. Un daugavpiliešiem neveiksme skaitās palikšana bez medaļām, nemaz nerunājot par neiekļūšanu finālā. Starp citu, finālturnīrā iekļūst divas labākās komandas.

«Ādas bumba»

Latvijas Futbola federācija organizē arī «Ādas bumbas» turnīru. Šis sacensības ir domātas pašiem mazākajiem un arī tiem, kuru spēlētprasme nav tāda, lai sacenstos ar jaunatnes līgas komandām, bet kuriem ir gribēšana izbaudīt futbola spēles prieku.

Patikami pārsteidza tas, ka šīs sacensības bez preliešiem un līvāniešiem piedalās arī Vārkavas pamatskolas zēni un jau tagad ir redzams, ka starp viņiem ir tādi, kuri nepazustu arī jaunatnes līgas sacensībās.

«C» grupa (1987./88. dz.g.)

Aizvadīts pirmais posms, atlikuši vēl divi, un spēku samēri ir šādi:

Rēzekne	19—4	7
Viļaka	4—3	5
Preiļi	8—5	4
Vārkava	1—20	0

«D» grupa (1989./90. dz.g.)

Turnīra tabula pēc diviem posmiem Balvos un Preiļos:

Daugavpils I	49—1	42
Balvi	24—3	28
Preiļi	21—9	25
Līvāni	18—12	22
Valmiera I	22—21	15
Gulbene	14—26	15
Daugavpils II	6—45	7
Valmiera II	5—42	4

Imants Babris,

sporta kluba «Ceriba» direktors
J.Silicka foto

● Sacensībās «Ādas bumba» Preiļos zēnu komanda (1989./90. dz. g.) no Līvāniem. Aizmugurē treneris Valdis Čingulis.

● Spēles moments, futbolisti no Balviem gūst vārtus, spēlējot ar Valmieras II komandu.

Pirmdiena, 26. jūlijs	LATVIJAS TV I	LATVIJAS TV II	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	KRIEVIJAS TV
	7.28 Rīts. 8.35 Krāpniece. 59. sērija. 9.20 Vides fakti. 9.35 TV lielveikals. 16.15 TV lielveikals. 16.45 Krāpniece. 59. sērija. 17.30 Kā mēs augam. 2. sērija. 17.40 Retrocālis '95. 18.00 Ziņas. 18.10 Tavs santims. 18.30 Riska cena. 18.45 Hameleonu rotaļas. 1108. sērija. 19.15 Latvija — XX gadsimts. 19.45 No pusvārda. 20.15 Vakara pasaciņa. 20.25 XX gadsimta zīmes. 20.30 Panorāma. 21.00 Dēkaines. Mākslas filma. 1. sērija. 22.00 Unibankas lietišķās ziņas. 22.05 Mebiusa ceļš. 22.40 Galva. Pils. Sēta. 23.00 Nakts ziņas. 23.10 Zootrops.	17.00 Kristīgā programma. 17.30 Kvalitāte. 18.00 Lats pie lata. 18.15 100% sporta laiks. 18.30 Eiropas čempionāts ūdensmotocikliem. 19.00 Novadu ziņas. 19.20 Vizīte. 19.40 Solis laikā. 19.50 Karstā studija. 20.00 Kailā patiesība. 40. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 Ciemos pie Tofika. 21.15 Aculiecinieks. Dok. filma. 21.45 Lielā pielaiķošana. 22.15 Ziņas. 22.30 100% sporta laiks. 22.45 Vasaras basketbols. LNT 6.30 Kristīgā programma. 7.00 LNT brokastis. 10.00 Baibas Auzānes Mājas akadēmija. 10.30 TV veikals. 11.00 Mājas, kur atgriezies. 7. sērija.	12.00 Dežurējošais eņģelis Stefānija. 93. sērija. 13.00 Savanna. 8. sērija. 14.00 6. jautājums. 14.45 Egila Zariņa mikslis. 15.15 Baibas Sipiņieces Zvaigžņu stunda. 16.00 Multiplikācijas filma. 16.30 Latvijas mūzikas stunda. 16.55 LNT ziņas. 17.00 Tiesības milēt. 63. sērija. 17.55 LNT ziņas. 18.00 Mājas, kur atgriezies. 8. sērija. 18.55 LNT ziņas. 19.00 Dzīve Notslendingā. 162. sērija. 20.00 LNT ziņas. 20.30 Divi puīši, meitene un picērija. 10. sērija. 21.00 LNT ziņas. 21.05 Lidojums uz Mēnesi. 5. sērija. 22.05 Laika mašīna. 27. sērija. 22.50 LNT ziņas. 23.00 Trešā meitene no kreisās puses. Mākslas filma.	5.00 Labrīt. 8.00 Ziņas. 8.15 Mīlestības vārdā. Seriāls. 9.15 Brīnumu lauks. 10.20 Cilvēks un likums. 11.00 Ziņas. 11.15 Jautro un atjautīgo klubs. 13.20 Multiplikācijas filma. 13.30 Kopā! 14.00 Ziņas. 14.15 Harijs — sniega cilvēks. 14.30 Multiplikācijas filma. 14.55 Zvaigžņu stunda. 15.30 Lidz 16 un... 16.00 Mīlestības vārdā. Seriāls. 17.00 Ziņas. 17.15 Grāfiene de Monsoro. 18.15 Cilvēks maskā. 18.55 Mis Mārpla. Mākslas filma. 20.00 Laiks. 20.45 Kalnietis 4. Seriāls. 21.40 Skatiens. 22.20 Vasa. M. f. 1. sērija. 23.30 Ziņas. 23.45 Vasa. 2. sērija.

Otrdiena, 27. jūlijs	LATVIJAS TV I	LATVIJAS TV II	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	KRIEVIJAS TV
	7.28 Rīts. 8.35 Krāpniece. 60. sērija. 9.20 Galva. Pils. Sēta. 9.35 TV lielveikals. 16.15 TV lielveikals. 17.30 Skaties un mācies! 17.45 Multiplikācijas filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Mare Liberum. 18.45 Hameleonu rotaļas. 1109. sērija. 19.15 Skats no malas. 19.45 Zebra. 20.15 Vakara pasaciņa. 20.25 XX gadsimta zīmes. 20.30 Panorāma. 21.00 Beverlilhisa. 193. sērija. 22.00 Unibankas lietišķās ziņas. 22.05 Vakara intervija. 22.30 Oranža vanna. 23.00 Nakts ziņas. 23.10 Noziedzīgie kari. Dok. filma. LATVIJAS TV II 17.30 Kristīgā programma. 18.00 Tavs laiks. 18.15 100% sporta laiks.	18.30 Vasaras basketbols. 19.00 Novadu ziņas. 19.20 Dzīvīte. 19.50 Karstā studija. 20.00 Latvijas TV — 45. 20.15 Alus ziņas. 20.30 Panorāma. 21.00 Ciemos pie Tofika. 21.15 Šveices pasaule. 21.30 TV motors. 21.45 Personīgi zināms. 22.15 Ziņas. 22.30 100% sporta laiks. 22.45 Autosporta programma nr.1. 23.15 Laiks vīriem? 23.40 Hallo, garāža? LNT 6.30 Kristīgā programma. 7.00 LNT brokastis. 10.00 Baibas Auzānes Mājas akadēmija. 10.30 TV veikals. 11.00 Mājas, kur atgriezies. 8. sērija. 12.00 Bēgums. Mākslas filma. 14.00 6. jautājums. 14.45 XX gadsimta izcilākie	15.15 Baibas Sipiņieces Zvaigžņu stunda. 16.00 Multiplikācijas filma. 16.30 Latvijas mūzikas stunda. 16.55 LNT ziņas. 17.00 Tiesības milēt. 64. sērija. 17.55 LNT ziņas. 18.00 Mājas, kur atgriezies. 9. sērija. 18.55 LNT ziņas. 19.00 Dzīve Notslendingā. 163. sērija. 20.00 LNT ziņas. 20.30 Divi puīši, meitene un picērija. 11. sērija. 21.00 LNT ziņas. 21.05 Neprātīgais. M. f. 1. sērija. 22.55 LNT ziņas. 23.05 Svēti solījumi. M. filma. 0.40 TV veikals. KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV 5.00 Labrīt! 8.00 Ziņas. 8.15 Mīlestības vārdā. Seriāls. 9.15 Smieklu panorāma. 9.50 Mājas bibliotēka.	10.00 Zvaigžņu kari. Seriāls. 10.45 Multiplikācijas filma. 11.00 Ziņas. 11.15 Labdien! 11.55 Privātpersona. M.f. 1. sērija. 13.10 Multiplikācijas filma. 13.30 Kopā! 14.00 Ziņas. 14.15 Harijs — sniega cilvēks. 14.40 Laimīgs gadījums. 15.25 Lidz 16 un... 16.00 Mīlestības vārdā. Seriāls. 17.00 Ziņas. 17.15 Grāfiene de Monsoro. 18.15 Kā tas bija? 18.55 Mis Mārpla. Mākslas filma. 20.00 Laiks. 20.45 Neliēša nāve. M. filma. 23.00 Zvaigžņu kari Klusajā mājā. 23.30 Ziņas. 23.45 Tumšās debesis. 10. sērija. KRIEVIJAS TV 6.00 Labrīt! 6.20 Uzmanības centrā. 6.25 Labrīt! 6.45 Raidījumu programma. 7.00 Labrīt!

Trešdiena, 28. jūlijs	LATVIJAS TV I	LATVIJAS TV II	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	KRIEVIJAS TV
	7.28 Rīts. 8.35 Krāpniece. 61. sērija. 9.20 Skats no malas. 9.45 TV lielveikals. 16.15 TV lielveikals. 16.45 Krāpniece. 61. sērija. 17.30 Muzikālā vasara. 18.00 Ziņas. 18.10 Mūzikas laiks. 18.45 Hameleonu rotaļas. 1110. sērija. 19.15 1 = 1. 19.45 Laimes spēle. 20.15 Vakara pasaciņa. 20.25 XX gadsimta zīmes. 20.30 Panorāma. 21.00 Izmeklēšanas nodaļa 2. 22.00 Unibankas lietišķās ziņas. 22.05 Vides fakti. 22.20 Siena šķūnis. 23.00 Nakts ziņas. 23.10 Neatkarīgie teātri Baltijā. 23.40 Rīgas bulvāris. LATVIJAS TV II 17.25 Kristīgā programma. 17.55 Mans būs mans. 18.05 Veselības piecminūte.	18.15 100% sporta laiks. 18.30 Autosporta programma nr.1. 19.00 Novadu ziņas. 19.20 Ikdiena. 19.50 Karstā studija. 20.00 Kailā patiesība. 41. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 Ciemos pie Tofika. 21.15 Projekts Rīgai — 800. 21.30 Latvijas TV — 45. 21.45 1 = 1. 22.15 Ziņas. 22.30 100% sporta laiks. 22.45 Motorēvija. LNT 6.30 Kristīgā programma. 7.00 LNT brokastis. 10.00 Baibas Auzānes Mājas akadēmija. 10.30 TV veikals. 11.00 Mājas, kur atgriezies. 9. sērija. 12.00 Krokodilādas kurpes. 8. sērija. 13.00 Daktare Kvina. 90. sērija. 14.00 6. jautājums. 14.45 Nepieradinātā Amazone. 15. sērija.	15.15 Baibas Sipiņieces Zvaigžņu stunda. 16.00 Multiplikācijas filma. 16.30 Latvijas mūzikas stunda. 16.55 LNT ziņas. 17.00 Tiesības milēt. 65. sērija. 17.55 LNT ziņas. 18.00 Mājas, kur atgriezies. 10. sērija. 18.55 LNT ziņas. 19.00 Dzīve Notslendingā. 164. sērija. 20.00 LNT ziņas. 20.30 Divi puīši, meitene un picērija. 12. sērija. 21.00 LNT ziņas. 21.05 Ilgais mājupceļš. M. filma. 22.45 LNT ziņas. 22.55 Slepēnais dienests. 18. sērija. 23.55 Nakts bēglis. Mākslas filma. 1.30 TV veikals. KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV 5.00 Labrīt! 8.00 Ziņas. 8.15 Mīlestības vārdā. Seriāls. 9.20 Džentlmeņu šovs. 9.50 Mājas bibliotēka.	10.00 Multiplikācijas filma. 10.45 Multiplikācijas filma. 11.00 Ziņas. 11.15 Labdien! 11.55 Privātpersona. 2. sērija. 13.10 Multiplikācijas filma. 13.30 Kopā! 14.00 Ziņas. 14.15 Harijs — sniega cilvēks. 14.45 Jaukā kompānija. 15.00 Džungļu aicinājums. 15.30 Lidz 16 un... 16.00 Mīlestības vārdā. Seriāls. 17.00 Ziņas. 17.15 Grāfiene de Monsoro. 18.15 Cilvēks un likums. 18.55 Mis Mārpla. Mākslas filma. 20.00 Laiks. 20.45 Kurjers. Mākslas filma. 22.20 Zvaigznes pret pirātismu. 23.40 Ziņas. 23.55 Tumšās debesis. 11. sērija. KRIEVIJAS TV 6.00 Labrīt! 6.20 Uzmanības centrā. 6.45 Raidījumu programma. 7.00 Labrīt! 8.15 Dežurnodaļa.

Ceturtdiena, 29. jūlijs	LATVIJAS TV I	LATVIJAS TV II	KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV	KRIEVIJAS TV
	7.28 Rīts. 8.35 Krāpniece. 62. sērija. 9.20 Zebra. 9.45 TV lielveikals. 16.15 TV lielveikals. 16.45 Krāpniece. 62. sērija. 17.30 Sīses piedzīvojumi. 17.45 Multiplikācijas filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Teātris un dzīve. 18.45 Hameleonu rotaļas. 1111. sērija. 19.15 Tādi esam. 19.45 Zootrops. 20.15 Vakara pasaciņa. 20.25 XX gadsimta zīmes. 20.30 Panorāma. 21.00 Agata Kristī un Puaro. Konkursa noslēgums. 21.05 Agata Kristī un Puaro. 34. sērija. 22.00 Unibankas lietišķās ziņas. 22.05 Mans būs mans. 22.15 Kā bankā. 22.30 XXI gadsimts kopā ar zinātni. 23.00 Nakts ziņas. 23.10 Kurzemes baznīcas.	23.35 Nākotnes parks. LATVIJAS TV II 17.30 Kristīgā programma. 18.00 Skatpunkts. 18.15 100% sporta laiks. 18.30 Motorēvija. 19.00 Novadu ziņas. 19.20 Cilvēks zvēru pasaulē. 19.35 Cope un jakts. 19.50 Karstā studija. 20.00 Kailā patiesība. 42. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 Ciemos pie Tofika. 21.15 Andreja Volmāra ceļojums uz Grieķiju. 2. daļa. 22.15 Ziņas. 22.30 100% sporta laiks. 22.45 Gillette. 23.15 Slapjās ciņas. 23.30 Solis pirms... LNT 6.30 Kristīgā programma. 7.00 LNT brokastis. 10.00 Baibas Auzānes Mājas akadēmija. 10.30 TV veikals. 11.00 Mājas, kur atgriezies. 10. sērija. 12.00 Pēdējie jaukie brīži. M. filma.	14.00 6. jautājums. 14.45 2 x 2. Mēmais šovs. 15.15 Baibas Sipiņieces Zvaigžņu stunda. 16.00 Multiplikācijas filma. 16.30 Latvijas mūzikas stunda. 16.55 LNT ziņas. 17.00 Tiesības milēt. 66. sērija. 17.55 LNT ziņas. 18.00 Mājas, kur atgriezies. 11. sērija. 18.55 LNT ziņas. 19.00 Dzīve Notslendingā. 165. sērija. 20.00 LNT ziņas. 20.30 Divi puīši, meitene un picērija. 13. sērija. 21.00 LNT ziņas. 21.05 Dežurējošais eņģelis Stefānija. 94. sērija. 22.00 Brokeri. 33. sērija. 22.50 LNT ziņas. 23.00 Jam. 23.30 Mirsti, mana mila. M. filma. 1.05 TV veikals. KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV 5.00 Labrīt! 8.00 Ziņas. 8.15 Mīlestības vārdā. Seriāls.	9.15 Kalambūrs. 9.50 Mājas bibliotēka. 10.00 Zvaigžņu kari. Seriāls. 10.50 Multiplikācijas filma. 11.00 Ziņas. 11.15 Labdien! 11.55 Privātpersona. 3. sērija. 13.15 Multiplikācijas filma. 13.30 Kopā! 14.00 Ziņas. 14.15 Harijs — sniega cilvēks. 14.45 Viss ir iespējams. 15.00 Sezama iela. 15.30 Lidz 16 un... 16.00 Mīlestības vārdā. Seriāls. 17.00 Ziņas. 17.15 Grāfiene de Monsoro. 18.20 Lai atcerētos... 18.55 Mis Mārpla. Mākslas filma. 20.00 Laiks. 20.45 XXI starptautiskā Maskavas kinofestivāla noslēguma ceremonija. 21.40 Intervija. Mākslas filma. 23.35 Ziņas. 23.50 Tumšās debesis. 12. sērija. KRIEVIJAS TV 6.00 Labrīt! 6.20 Uzmanības centrā.

Piektediena, 30. jūlijs

Table with TV schedules for Friday, July 30. Columns include time slots and program titles in Latvian.

Sestdiena, 31. jūlijs

Table with TV schedules for Saturday, July 31. Columns include time slots and program titles in Latvian.

Svētdiena, 1. augusts

Table with TV schedules for Sunday, August 1. Columns include time slots and program titles in Latvian.

VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRAS INFORMĀCIJA

Par maternitātes pabalstiem

Kam ir tiesības uz maternitātes pabalstu? Pamatojoties uz likumu «Par maternitātes un slimības pabalstiem», tiesības uz maternitātes pabalstu ir personai, par kuru ir maksātas sociālās apdrošināšanas iemaksas un kurā pirmajā darbnespējas dienā ir darba attiecības, vai arī darbnespēja sākusies 210 dienu laikā pēc tam, kad persona atlaista no darba sakarā ar uzņēmuma likvidāciju.

Par kādu periodu tiek maksāts maternitātes pabalsts? Maternitātes pabalstu piešķir un izmaksā par visu grūtniecības atvaļinājuma un dzemdību atvaļinājuma laiku, ja sieviete neierodas darbā un tādējādi zaudē algotā darbā gūstamos ienākumus vai ja pašnodarbinātā sieviete zaudē ienākumus.

Pabalstu vispārējā gadījumā piešķir par 56 dienām pirms dzemdībām un 56 dienām pēc dzemdībām. Ja sieviete stājusies grūtniecību uzskaitē līdz 12. grūtniecības nedēļai, grūtniecības atvaļinājumu pirms dzemdībām piešķir par 70 dienām, Pēc dzemdību atvaļinājumu par 70 dienām piešķir, ja dzimuši divi vai vairāki bērni vai bijuši pēcdzemdību sarežģījumi.

Cik ilgā laikā jāpieprasa pabalsts?

Maternitātes pabalstu var pieprasīt 12 mēnešu laikā pēc darba spēju atgūšanas, skaitot ar dienu, kas seko pēdējai darbnespējas dienai.

Kādi dokumenti iesniedzami VSAA filiālē, pieprasot maternitātes pabalstu?

Maternitātes pabalsta piešķiršanai obligāti jāiesniedz:

◆ Darba nespējas lapa B ar darba devēja apstiprinājumu par neierašanos darbā. Ja tiesības uz grūtniecības atvaļinājumu iestājušās ne vēlāk kā 210 dienas pēc atbrīvošanas no darba sakarā ar uzņēmuma likvidāciju, jāuzrāda darba grāmatiņa ar ierakstu par atbrīvošanu.

◆ Pabalsta pieprasītājas iesniegums.

Kā tiek aprēķināts maternitātes pabalsts?

Pabalstu piešķir 100% apmērā no apdrošinātās personas vidējās izpeļņas. Ienākuma nodokli neietur. Vidējo apdrošināšanas iemaksu algu maternitātes pabalsta aprēķināšanai nosaka par 6 kalendāro mēnešu periodu, šo periodu beidzot 2 kalendāros mēnešus pirms mēneša, kurā iestājies grūtniecības atvaļinājums.

Piemēram, grūtniecības atvaļinājums sākas 10. jūnijā. Pabalsta aprēķinam vidējā iemaksu alga tiek aprēķināta par 6 mēnešiem,

nosakot šo periodu no oktobra līdz martam.

Vidējo dienas pabalstu aprēķina: iemaksu algu summu par 6 mēnešiem dalot ar dienu skaitu. Pabalsta aprēķināšanai, vidējo dienas pabalstu reizina ar darbnespējas dienu skaitu. Pašnodarbinātām personām no apdrošināšanas iemaksu algas par 12 kalendāros mēnešu periodu, šo periodu beidzot 3 kalendāros mēnešus pirms gada ceturkšņa, kurā iestājies grūtniecības atvaļinājums.

Piemēram, grūtniecības atvaļinājums iestājies 10. jūnijā. Pabalsta aprēķinam iemaksu alga tiek ņemta par 12 mēnešiem, nosakot šo periodu no 1998. gada janvāra līdz 1998. gada decembrim.

Ja apdrošināšanas iemaksas nav veiktas vai nav veiktas par visu periodu, tad pēc mēneša atkārtoti tiek pieprasīta izziņa par apdrošinātās personas iemaksām. Pēc izziņas saņemšanas pabalsts tiek pārrēķināts. Ja darba devējs iemaksas mēneša laikā nav veicis, tad pabalstu pārrēķina tikai pēc klienta paziņojuma, ka iemaksas par vajadzīgo periodu izdarītas.

Gadījumā, ja pabalsta pieprasītājs nav bijis reģistrēts kā sociālās apdrošināšanas iemaksu veicējs visu vidējās iemaksu algas aprēķinam nepieciešamo periodu, vidējo dienas pabalstu aprēķina, iemaksu algu dalot ar dienu

skaitu vidējās iemaksu algas aprēķinam nepieciešamajā periodā.

Piemēram, grūtniecības atvaļinājums sākas 10. jūnijā, vidējās iemaksu algas aprēķina periods ir no oktobra līdz martam. Grūtniece ir sākusī strādāt un par viņu ir veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas tikai no 10. februāra. Dienas vidējā pabalsta aprēķināšanai februāra un marta iemaksu algas summa tiks dalīta ar dienu skaitu par periodu no oktobra līdz martam, šajā gadījumā ar 182 dienām.

Kur un kādā kārtībā var saņemt maternitātes pabalstu?

Pabalstu var saņemt iesniegumā uzrādītājā pasta nodaļā vai ieskaitīt jebkuras kredītiestādes pabalsta saņēmēja kontā.

Pabalstus pastā izmaksā no 3. līdz 26. datumam saskaņā ar «Instrukciju par pensijas un pabalstu izmaksu ar Latvijas pasta norēķinu sistēmas starpniecību». Pabalstus kredītiestādes un Pasta norēķinu sistēmas (PNS) kontā pārskaita 3., 7., 14., 20. datumā.

Nesaņemtās pabalsta summas, ko pabalsta saņēmēja nav laikā saņēmusi, izmaksā par pagājušo laiku, bet ne ilgāk par 12 mēnešiem no nesaņemtā pabalsta pieprasīšanas dienas.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu filiāle

Šodien vārdadienu svin — Kristīne, Krista, Kristiāna, Kristiāns.
25. jūlijā — Jēkabs, Zaklīna.
26. jūlijā — Anna, Ance, Annija.
27. jūlijā — Marta, Dita.
28. jūlijā — Cecilija, Cilda.
29. jūlijā — Edmunds, Edžus, Vidmants.
30. jūlijā — Valters, Renārs.

Lai ik dienas tavās dzīves pēdās
 Soļo veselība, prieks,
 Bet, ja dažreiz rodas bēdas,
 Lai tās zūd kā saulē sniegs.

Miļi sveicam
Annu Griboniku
 75 gadu jubilejā.

Dēli Antons, Vitālijs un Jānis
 ar ģimeni

Uzdot jautājums
 un izteikt
 ierosinājumus
 «Novadniekam»
 var pa tālruni
22059.

Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē
 tiek atklāta jauna studiju programma
Dramatiskā teātra aktiera un kultūras darba organizatora specialitātē.
 Iestāšanās sākas ar 22. jūliju.
 Sīkāka informācija Daugavpilī:
 DPU Vienības ielā 13, 318. kab.,
 tālr. 54 24238;
 VDT Saules ielā 23a, tālr. 54 26321.

Firma «Ratta» pērk un pārdod
privatizācijas sertifikātus.
 Adrese: A.Paulāna ielā 3a, Preiļos.
 Tālrunis 22202.

x Pērkam priedi,
 diam. no 18 cm, jebkura garuma, bez
 zilējuma, bez ķirmjēdas. Cena 28 \$;
 diam. no 28 cm, jebkura garuma, bez
 zilējuma, bez ķirmjēdas. Cena 35-40 \$.

x Iepērkam šķautnētus priedes
 dēļus (32 x 100) jebkura garuma.
 Serde, lokmala, zilējums, ķirmjēda nav
 pieļaujama. Cena Rēzeknē 110 \$ +
 PVN.

Mob. tel. 9 533598, 9 111069,
 fakss 46 27320.

Latvijas Republikas Centrālā vēlēšanu komisija aicina vēlētājus uz dialogu

Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) pieredze liecina, ka darbs ar vēlētāju aktīvi noris pirmsvēlēšanu periodā, bet vēlēšanu starplaikos vēlētājs tiek aizmirsts, arī vēlētāju līdzdalība politikā šajā laikā ir zema.

CVK vēlas apkopot vēlētāju domas par dažādiem vēlēšanu jautājumiem un izstrādāt rīcības programmu, lai veicinātu vēlētāju aktivitāti.

Projekts «Taisi ratus ziemā, bet ragavas vasarā!» iecerēts kā isu anketu cikls par dažādiem vēlēšanu jautājumiem, kas tiks publicēti «Novadniekā» katra mēneša beigās.

Aizpildot anketu, atzīmējiet vienu vai vairākas atbildes.

- Lūdzu sniedziet ziņas par sevi:
 Vecums
 Dzimums
 Dzīvesvieta (pilsēta/rajons)
- Vai jūs piedalījāties pēdējās Saeimas vēlēšanās:
 Jā.
 Nē.
- Novērtējiet pirms vēlēšanām saņemto informāciju par vēlēšanām kopumā:
 Plaša.
 Pietiekama.
 Vidēja.
 Nepietiekama.
- Informāciju par partijām un politiķiem pirms vēlēšanām ieguvāt no
 (atzīmējiet svarīgākos, piešķirot tiem ciparus 1, 2, 3 utt.):
 Nacionālajiem laikrakstiem.
 Rajona avīzes.
 Radio.
 Televīzijas.
 Vēlēšanu iecirkņa komisijas.
 No darba kolēģiem, draugiem, paziņām, radiem.
 No partiju piesūtītajiem materiāliem.
 Citiem avotiem.
- Jūsaprāt, informācija par vēlēšanām vietējā laikrakstā ir:
 Plaša.
 Pietiekama.
 Nepietiekama.
 Noderīga.
 Nevajadzīga.
- Sev vajadzīgo informāciju par vēlēšanām jūs vislabprātāk saņemtū (atzīmējiet vēlamākos, piešķirot tiem ciparus 1, 2, 3 utt.):
 Pa pastu.
 Vēlēšanu iecirkņos.
 No vietējā laikraksta.
 Citiem laikrakstiem.
 Televīzijas.
 Radio.

Paldies par piedalīšanos!
 Atbildes iesūtīt līdz 10. augustam.
 Adrese: «Novadnieka» redakcija,
 Aglonas ielā 1, Preiļi, LV 5301.
 A.Cimdars,
 CVK priekšsēdētājs

Galēnu pagastā z.s. «Vairogs», šī gada 29. jūlijā notiks lauku dienas. Tiks demonstrēti Valmet traktors ar Kverneland arklu, labības kombains Bizon, būs iespēja izmēģināt piedāvāto tehniku. Pulcēšanās pie Galēnu pagasta padomes 29. jūlijā plkst. 11.00. Informācija pa tel. 53-65053.

Tūrisma aģentūra «Gamma» AICINA CEĻOT no 1. līdz 8. augustam uz Franciju (Ls 110), no 18. līdz 22. augustam uz Čehiju (Ls 60), kā arī uz Lietuvu, Igauniju un Somiju. Izbraukšana un atgriešanās Preiļos. Tālr. 53 22041, mob. tel. 9116431.

Veikalā SALANGA
 Raiņa bulv. 24 (viesnīcā)
 viss Tavai skolas somai:

x burtnīcas 12 lpp. (krās. vāks)	0,05 Ls,
x burtnīcu vāciņi (10 gab)	0,25 Ls,
x klades 48 lpp.	no 0,16 Ls,
x zīmēšanas albums A4	no 0,29 Ls,
x pildspalvas	no 0,06 Ls,
x guaša krāsu komplekts (6 krāsas)	no 0,82 Ls

x u.c. kvalitatīvas preces par sezonas cenām!
 Tālrunis 21258.

DARBAM DAŽĀDU KURSU ORGANIZĒŠANAI PREIĻOS
 FIRMAI VAJADZĪGS DARBINIEKS/CE
Prasības:
 • augstākā vai vidējā izglītība;
 • prasme un pieredze darbā ar cilvēkiem.
 Iespējams strādāt darbu apvienošanas kārtībā.
Piedāvājam:
 • labu atalgojumu atbilstoši ieguldītajam darbam;
 • izaugsmes iespējas.
 Pieteikumus un CV sūtīt: «SP aģentūra» Rīgā, Dzirnau ielā 87/89, 307. kab. LV-1011.

31. jūlijā plkst. 9.00
Rušonas pagasta Žagatu kapos uzkopšanas talka.

Firma piedāvā FORVARDERA pakalpojumus.
 Iespējams norēķināties ar kokmateriāliem. Zemas cenas.
 Tālr. 1-5233321, 9353652.

Pērk egles un priedes zāgbaļķus.
 Ir transports.
 Mob. tālr. 9466768.

SIA «Wentwood Developments Ltd»
 iepērk skujkoku sīkbaļķus.
 Cena pēc vienošanās.
 Apmaksa tūlītēja.
 Adrese: Celniecības ielā 2,
 Livānos. Telefons 43838.

Pērk papīrmalku, sīkbaļķus, zāgbaļķus (18-21 Ls) mežā.
 Transports mūsu.
 Samaksa tūlītēja.
 Tālr. 9 108440, 48-48580,
 9 493225.

Kvalitatīvi FORVARDERA pakalpojumi SIA «Krista».
 Mob. tel. 9486779.

Pērkam finierklučus un papīrmalku,
 cirmsmas un mežus īpašumā. Forvardera un kokvedēja pakalpojumi.
 Tālr. 23743, mob. tel. 9408295.

Pērk mājlopus gaļai.
 Samaksa uz vietas.
 Tālr. 21973.

Pārdod

SK-5 M, 1986. g., E-320, 1986. g., MTZ-82 L, 1982. g. Ir TA, viss pēc remonta. Tālr. 1-56-55302;

zemesgrāmatā reģistrētu māju ar saimniecības ēkām un zemi 3 ha platībā Turku pagasta «Smelcējā», Anna Švirkste;

graudu tīrāmo arpu. Tālr. 34546;

steidzami lielu māju Riebiņos centrā ar saimniecības ēkām, 1,1 ha zemes. Tālr. 53-56711, mob.t. 9-405020;

traktoru T-40. Tālr. 24576, mob. t. 9363728;

sienu ruļļos. Tālr. 35336;

govis. Tālr. 32242;

grūnsnu teli; 1,5 mēn. vecu piena telu Vārkavas pag. Galijevkā. Monika Čivkule;

privatizētu 1 istabas dzīvokli siera rūpnīcas rajonā. Tālr. 23646;

māju Arendolē, 2 istabu dzīvokli Riebiņos. Tālr. 56805.

Pērk

2-3 istabu dzīvokli ar visām ērtībām Preiļos. Tālr. 21931 pēc 19.00;

zemes gabalu vai vecu māju Preiļos. Tālr. 24576, mob. t. 9363728;

ruļonu presi. Tālr. 58674;

Maina

divistabu dzīvokli pret rīsi vai četru istabu dzīvokli. Tālr. 21585;

Dažādi

Veic traktoru motoru regulēšanu, degvielas sūkņu remontu. Tālr. 54714 no rīta līdz 8.00; mob.tel. (9) 1-9412478.

Uzlieku flīzes. Tālr. 58417.

Aicinām darbā šoferi ar C, E kategorijas vadītāja apliecību.
 Zvanīt 22454 no 8.00 līdz 17.00.

LĪDZJŪTĪBA

Aprimušas čaklās rokas,
 Kurām nācās darbus steigt.
 Cik daudz labu vārdu prata
 Aplksušās lūpas teikt.
Izsakām līdzjūtību Pēterim Patmalniekam un Ivaram Patmalniekam, MĀTI un VECMĀMIŅU zaudējot.
 Mednieku kolektīvs «Stirna»

Izsakām dziļu līdzjūtību Ignatam Patmalniekam sakarā ar MĀTES nāvi.
 Preiļu RRS kolektīvs

Klusējiet šodien, vasaras vēji,
 Pēdējā gaitā sapņi un jaunība iet.
 Grūti ir aiziet, ai, draugi, ticiet, cik grūti,
 Ja ar tūkstoš balsīm dzīve pie sevis vēl sauc.
Izsakām dziļu līdzjūtību Sarmītes TROFIMOVAS tuviniekiem sakarā ar viņas nāvi.
 V/S «TEKS» kolektīvs

Un manā istabā viens stūrītis
 klusi raud, —
 Bez asarām...
Esam kopā ar Vitāliju, atvadoties no MĀMIŅAS Sarmītes Trofimovas.
 Preiļu 1. pamatsk. 6.a klases skolēni,
 vecāki, audzinātāja

Tikai atmiņas klusas
 Kā mīļi un zināmi soļi
 Palicējiem
 Visu mūžu būs blakus.
IU EVA-93 kolektīvs izsaka dziļu līdzjūtību Jānim Jonikānam sakarā ar SIEVAS nāvi.